

lom se je krava iztrgala tatu in odbežljala po železniškem tiru proti Vidmu. Na tiru je kravo zalotil tovorni vlak in jo je tako razmesaril, da so našli posamezne kose mesa na Rožnem, 4 km oddaljeno od mesta nesreče.

Tisočak splaval po Savi. V Brežicah je iztrgal veter živinskemu mešetarju tisočak iz rok in ga je zanesel v Savo, ki ga je odnesla bogznaj kam.

Padel v potok in utonil. Rudarski otroci iz Zagorja ob Savi so se igrali ob potoku Medija poleg rudniške opekarne v Toplicah. Naenkrat so opazili v vodi neznanega utopljenca, v katerem so prepoznali orožniki hlapca Antona Murka, rojenega v Cerkljah ob Krki. Zaposlen je bil na Lokah in je prejel 400 din plače, nakar je popival tri dni. Pri njem so še našli 58 din ter delavsko knjižico. Murko je padel po nesreči v vinjenosti v potok in utonil.

Protituberkulozna liga. V Soboti imamo tako ligo, ki ima rentgenaparat, s katerim pregledujejo jetične ali tiste, ki se bojijo te bolezni in bi se radi prepričali, da so zdravi. Preje je stal pregled 20 din, kar je še naše ljudstvo lahko zmoglo, sedaj pa računajo 50 din, kar je na vsak način preveč. Namen lige je vendar, da ljudem pomaga. Za 50 din nas pregleda na rentgenu vsak zdravnik in to specialisti za notranje bolezni. Če liga ne more ceneje izvršiti pregleda, pa naj da kak fond banovina ali naše občine. Če hočemo zatreti jetiko pri nas, moramo delati drugače, vsaj za siromake bi moral biti pregled cenejši, če že ne zastoj.

Nevarni cestni ovinek bodo odstranili. Od Sv. Križa pri Rog. Slatini poročajo: Komisija, zastopana od občine, sreza, banovine in direkcije državnih železnic, je dne 13. t. m. odredila, da se na banovinski cesti ovinek pri Sv. Križu (»na Takalcu«), ki vodi preko železniškega križišča, odstrani. Ta ovinek je sedaj nepregleden na železniško križišče. Prišlo je na tem mestu že večkrat do železniške nesreče, ki je zahtevala že človeške žrtve. Tako je med drugim prišlo do nesreče dne 6. julija 1936, ko sta trčila skupaj avto in vlak. Avto je bil popolnoma zdrobljen, dva vozeča se potnika na avtu sta bila pri priči mrtva, tretji pa je pozneje umrl v celjski bolnišnici. Nov ovinek bo urejen tako, da bo pregled na železniški tir popolnoma viden. Cesta »na Takalcu« bo urejena tako, da se bo cesta nadaljevala iz Terzišča ravno proti jugozahodu preko železniškega tira. Nov presek bo preko železniškega tira na župniškem pašniku. Tako bodo sedaj preprečeni na tem mestu, ki so ogrožale cestni promet že mnogo let. Z delom se prične spomladi.

Darlan, francoski admiral, predsednik vlade in naslednik maršala Petaina

Velikodušen dar. Ožji rojak in prijatelj blagopokojnega voditelja našega naroda, predsednika senata kralj. Jugoslavije in prosvetnega ministra dr. Antona Korošca je poklonil namesto venca na njegov grob za reževe občine Sv. Jurij ob Ščavnici 500 din, za dijaško kuhinjo v Mariboru 200 din, za dijaško semenišče v Mariboru tudi 200 din. Plemenitemu darovalcu se obdarovanci toplo zahvaljujejo. Z dobrimi deli je spomin dragih rajnih najlepše počaščen!

Požari

V Dobrihi vasi pri Žalcu, v neposredni bližini umobolnice v Novem Celju, je najbrž podtaknjen ogenj v eni uri uničil posestniku Vinku Žagarju

kozolec, v katerem je bilo 150 stotov sena, mnogo stelje ter koleselj. Škoda znaša 100.000 din. Gasilci so obvarovali sosedna poslopja.

V Rovišah pri Sevnici je nastal krog devete ure zvečer iz neznanih vzrokov ogenj pod kozolcem Matije Mlakarja. Ker je kozolec zvezan s sosednjim, sta bili poslopji takoj v objemu plamenov. Gasilci so zaščitili sosedna s slamo krita poslopja. S skednjem je zgorela tudi vsa krma. Škoda znaša 40.000 din. Obstoja domneva, da je bil ogenj podtaknjen.

Bridka posledica šale. V mariborski mestni klavnici so se obmetavali mesarski pomočniki z volovskim očesom. Ko je pa priletelo oko v zaposlenega pomočnika, je ta pognal nož tovarišu Jožefu Primožiču in ga je nevarno zadell ter ranil v hrbet.

Pobeg tolovajev iz zaporov. Iz zaporov v Murški Soboti je pobegnilo pet nevarnih tolovajev. Eden je izdril od postelje drog in je napravil z njim skozi zid veliko luknjo, da so mogli zločinci skozi v svobodo. V celici je bilo 10 zaprtih, a le pet je pobegnilo. Med begunci je Pavel Dvorsak, član Bratkove razbojniške družbe, zločinec Canjkar Ciril, ki je bil obsojen na 5 let, Jožef Belec, ki je zapleten v mariborsko ponarejevalsko zadevo in obsojen na 1 leto, Avgust Koler in Peter Križanič. Do pobega je prišlo, ker sodni zapor v Soboti niso dovolj zavarovani. Tolovaji so pobegnili proti 14 km oddaljeni meji.

V pretepu zaboden. V Laškem so se stekli fantje v gostilni. Nekdo je zabodel v pretepu 26 letnega Friderika Blagotinška z nožem v prsa pod srce. Zabodeni se je koj onesvestil in začel hudo krvaveti. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer so storili vse, da mu rešijo življenje.

Za furež zrejen prašček ukraden. V Senovem pri Rajhenburgu so zredili Bitenčevi težkega praščka in vse pripravili za furež. Ko so zjutraj pred do-

Taborišče italijanskih čet na visoki planoti pri Asmari v Eritreji. Slika je posneta z vojaškega letala

»Sveta Marija!« je zavpila ženkica in se je potuhnila. Ko pa je Judež le trkal in klical, je vsa v strahu prilezla in odprla:

»Tonč, ali si res ti ali je tvoj duh?«

»Jaz sem, jaz — živ,« je odgovoril; »dajte mi jesti; neznansko sem lačen.«

»Kje si pa bil za božjo voljo?«

»Na planini.«

»Ježeš! Ali nimaš črnih koz?«

»Ne, ne več. Bog me je ozdravil.«

»Bodi Bogu hvala!«

Sedel je za mizo in se lotil kruha in mleka in je pojedel ves hleb in polizal vse mleko, kar ga je bilo pri hiši. Vmes je spraševal:

»Kateri dan pa je danes?«

»Sobota je, Marijin dan,« mu je rekla teta.

»Kdaj sem bil zadnjič pri vas?«

»V sredo na večer si prišel, ponoči pa si šel.«

»To ni mogoče. To je moralo biti že prej.«

»Gotovo ne. Bil si čisto pri kraju in se ti je že mešalo. Menda ja nimaš več črnih koz?«

»Ne, Bog me je ozdravil, zdrav sem ko veverica.«

»Marija je pomagala. Toliko sem jo prosila in sem se ji zaobljubila, da pojdem na Brezje. Še danes bom šla. Moram se ji zahvaliti.«

»Jaz pojdem na spet v Dobbo ves na delo. Zdaj sem dober.«

Vedno še je mislil, da je ime črne koze in da je čudežno ozdravel. V resnici pa koz sploh ni imel; od prevelikega in prenapornega dela in od premalega spanja se ga je lotila vročica, in ko se je na čistem gorskem zraku naspal, je bil spet dober. Njega pa je ta doživljaj navdal z otroško pobožnostjo in bil je odslej še bolj trden v dobrem.

V Dobbi vesi so ga veselo pozdravili in brez konca in kraja spraševali. Ko jim je pripovedoval, kako je zbolel in čudežno ozdravel, so ga spoštljivo občudovali in mu še bolj zaupali.

Naslednje dni pa so vedeli po Podkrajju vse mogoče o Judežu in so govorili o njem kakor o človeku, ki je umrl in od smrti vstal.

7.

Proti koncu maja so črne koze čisto izginile. Tisti, ki so jih preboleli, so bili že spet pokonci; kakor so zdravniki rekli, ni bilo nobene nevarnosti več.

Judež je bil že štirinajst dni spet pridno na delu v Končnikovem lesu. Sredi junija se je zglašil na občini in se je za grobarsko službo zahvalil. Od občinskih mož mu ne eden ni rekel pohvalne besede, župan pa je naštel osem tisočakov na mizo in dejal hladno:

»Tu imaš, kar smo ti dolžni.«

»Samo šest tisoč je po pogodbi; od aprila sem nisem

trda, jo zopet zmehčamo, ako jo namažemo s petrolejem. Da čevlji prežgoda ne razpoka, jih je dobro namazati vsake 14 dni, ko odstranimo prej voščilo, z ricinusovim oljem. Mazati čevlje z vazelinom ni priporočljivo, ker vazelina usnje pač mehča, pa ga obenem razjeda in pospešuje pokanje. Podplati postanejo trpežni, če jih dobro posušene od časa do časa napojimo z vročim kuhanim lanenim oljem. — Zdaj, ko je usnje drago, je pač zelo umestno, da uvažujemo navedene nasvete.

Kaj bo z Društvom narodov? Novi proračuni nekaterih držav, ki so bile doslej zveste članice Društva narodov, za naprej nimajo več predvidene članarine za Društvo narodov. Med temi državami sta tudi Angli-

mačim praznikom odprli svinjak, je bil prazen. Drzni nočni tatovi so prašica v noči zaklali in odnesli.

Izsledena vlomilska družba. Od Sv. Barbare v Halozah poročajo: Orožniki so zopet imeli sijajen uspeh, ki jim je dal v roke celo tatinsko druhal, ki je kradla in vlamijala po Halozah in kradla vse, kar ji je v roke prišlo. V Pristavi so pri znani družini naložili kar voz nakradenih predmetov, ki so bili prepeljani na tuk. orožniško postajo. To je sedaj v kratkem času, v teku enega meseca odkrita že druga, dolgo iskana tolpa samih poštenjakov, ki je delala po komunističnem geslu: Kar je tvoje, je moje, kar pa je enkrat moje (ukradeno), nikomur nič mar. Zgodilo pa se je tako tem poštenjakom, kakor pravi haloški pregovor: Vrč hodi tako dolgo k studencu, da se zdobi in tudi teh tatvin je enkrat Bogu zadosti. Nič ni pred Njim tako skrito, da bi ne bilo enkrat odkrito. Hvala Bogu, da je.

Ponarejevalci in razpečevalci 500 dinarskih bankovcev pred sodiščem. V minulem tednu se je vršila pred senatom mariborskega okrožnega sodišča tri dni trajajoča obravnava proti ponarejevalcem in razpečevalcem 500 dinarskih bankovcev. Obtožencev je bilo 28, prič pa 220. Ponarejevalci so izgotovili 1200 komadov 500 dinarskih bankovcev, kar predstavlja vrednost 600.000 din. V promet je bilo predanih 150 komadov. Nad 100 so jih oblasti že zaplenile, nekaj pa jih še gotovo kroži okrog. Glavni krivci so 44 letni Franc Majcen, čevljarski mojster s Pobrežja pri Mariboru; Mohor Vabič, 37 letni bivši učitelj in zasebni uradnik v Mariboru; Anton Grašič, 42 letni gostilničar v Mariboru. Ostali obtoženci pa so prikrivalci glavnih krivcev in razpečevalci. Ponarejevalci so se zadrževali najprej na Vrhomem pri Radečah pri posestniku Jožefu Majhencu. Ko so bili od tam pregnani zaradi spora z Majhencem in izsledeno njihovo skrivališče od oblasti, so se preselili v Zagorje ob Savi k nekemu gostilničarju. Tudi v Zagorju je prišlo med ponarejevalci in prikrivalci do preprirov, ki so rodili pobeg Majcena in Grašiča, ki sta se zatekla k posestniku Jakobu Tomaniču v Skorbo pri Ptuj. Majcen so prijeli detektiv pri Tomaniču, Grašič se je nekaj časa še skrival, ker je pa bil preveč zasledovan od oblasti, se je sam javil sodišču. Ponarejevalski mojster je bil Vabič in ta je naučil ponarejanja bankovcev Majcena ter Grašiča. Vabič se je prvi ločil od ponarejevalcev, ker je bil od sodišča pozvan, da odsluži staro kazen. Po Vabičevem odhodu sta sklenila Majcen in Grašič, da bosta nadaljevala na svojo roko ponarejanje, kar sta tudi storila, dokler ju ni prišla roka pravice in sta morala dajati sredi minulega tedna s številnimi pomagači ter sokrivci odgovor pred sodiščem. Sodba je bila razglašena 20. februarja in se glasi glede glavnih krivcev: Franc Majcen 6 let robije; Anton Grašič na 3 leta; Mohor Vabič na 3 leta; Jožef Majhenc na 1 leto in 6 mesecev. Pretežna večina ostalih obtožencev je prejela manjše zaporne ter denarne kazni. Vsem obsojencem so vsteli preiskovalni zapor.

ja in Svica. Ta odsotnost Anglije je važna že zato, ker je bila glavni steber Društva narodov in je tudi v denarnem pogledu za Društvo narodov največ doprinesla, odsotnost Švice pa zato, ker ima Društvo narodov sedež v Ženevi, torej v Švici. Res je, da je v sedanjih vojni Društvo narodov izgubilo svoj glavni pomen, vendar nekateri odseki še sedaj delujejo in bi jih bilo težko pogrešati; to so zlasti Mednarodni urad za delo, več statističnih uradov, mednarodni Rdeči križ (ki je sicer samostojen), Urad za mednarodna izplačila itd. Že leta 1939, ko ni bilo več v Društvu narodov Nemčije, Italije, Japonske, Madžarske in še nekaterih drugih držav, so znašali izdatki Društva narodov 21 milijonov frankov, dohodki pa

imel več dela, je rekel Judež: »vzamem pa nobenega dinarja ne. Obdržite si svoj denar!«

»Kaj praviš?« je vzklikal župan in stopil pred njega. »Zaradi denarja nisem sprejel službe in se tudi ne dam plačati zato. Nihče naj ne reče, da sem zdravje in življenje za denar prodajal.«

»Ne kvasaj neumnost! Denar je tvoj.«

»Darujem ga občini.«

»Občina ne vzame nič od ... od takega —.«

»Dajte ga potem revežem, ki jim je bolj potreben kakor meni! V Dobbi vesi je dovolj takih, ki so potrebni pomoči.«

S temi besedami je odprl duri in je odšel visoko vzravnal. Župan je robantil za njim, občinski možje pa so začudeno zijali in se spogledovali.

V kratkem se je po vsej fari razvedelo, da Judež ni hotel ne pare vzeti, ko so mu na občini hoteli plačati, kar so mu bili dolžni. Tistim, ki na Judežu niso ne trohice dobrega videli, je bila ta novica kakor udarec v obraz. Dvakrat mu je župan še poslal denar, enkrat ga je dal občinskemu redarju, drugič Jerulji; obakrat ga je Judež prinesel nazaj in drugič je pristavil, da ga bo, če mu ga še enkrat pošljejo, nesel na sodnijo, naj si ga gre občina na sodnijo iskat.

Župan je bil zdaj še bolj hud. Če so berači prevzetni, je rekel, mu je to čez vse zoprno. Julka pa, njegova hči, ga je poslušala s škodoželjnim in zmagovitim pogledom.

Po svetu

Združeni ameriški Slovenci so se poklonili spomenu dr. Ant. Korošca in podali izjavo vdanosti Združenim državam. V mestu Cleveland, kjer je največja slovenska kolonija, se je zbralo več sto Slovencev na žalnem shodu v spomin blagopokojnega dr. A. Korošca. Ob tej priliki so naši rojaki v Ameriki izrazili sožalje nam Slovincem v domovini radi izgube voditelja slovenskega naroda in so slovesno obljubili, da hočejo ostati zvesti vzorom dragega pokojnika in skupno z rojaki v rojstni domovini delovati za združenje vseh Slovencev. Istočasno s izrazom sožalja radi izgube dr. Korošca je bila na istem shodu podana izjava vdanosti Združenim državam, ki krepko drži zastavo svobode in resnične demokracije.

Pred zasedbo Bolgarije. V Londonu pričakujejo, da bodo vkorakali Nemci še ta teden

CROATIA BATERIJE

žepne anodne-ogrevalne izdeluje samo domača tvornica

CROATIA

tovarna baterij

JOSIP PASPA,
Zagreb, Koturaška 69.

v Bolgarijo. Kakih 10 nemških divizij bo prekoračilo Donavo, 5 pa Dobrudžo in bi se ta vojska v dveh velikih pahljačah, sledeč dolinam rek Struma in Mesta, približala grški meji pri Kuli. Omenjena zasedba bi ne pomenila velike nemške ofenzive na Bližnjem vzhodu, ampak naj bi samo prisilila Grčijo k sklenitvi miru z Italijo. Glavna nemška akcija pri Angliji bi naj bila povsem v drugi smeri in najbrž proti Gibraltarju.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Vrli kmet umrl v visoki starosti pri Sv. Barbari pri Mariboru. Tužno so zapeli zvonovi zadnjo pesem našemu vrlemu kmetu Leopoldu Žugmanu iz Vinčke vasi. V visoki starosti 84 let je zapustil to dolino solz. Bil je mož značaja, tudi bivši župan ter dolgoletni naročnik »Slov. gospodarja«. Da je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo mnogo občinstva od blizu in daleč. Na sedmin se je na pobudo g. Stuberja iz Voličine nabralo med sorodniki pokojnika za novo bogoslovje 145 din, za kar vsem darovalcem iskreni Bog plačaj!

Smrt je pobrala pravega krščanskega moža pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Benediški zvonovi so nam oznanili žalostno vest, da nas je za vedno zapustil dober družinski oče in posestnik Janez Rašp, po domače Poličov Anža, ki je dočakal lepo starost 75 let. Rajni je bil oče 11 otrok, od katerih jih še živi 9. Najstarejša hči je umrla v rani mladosti, najstarejši sin je padel v svetovni vojni. Rajni je s svojo dobro ženo vzorno gospodaril in si v teku let pripravil lepo domačijo. Od njegove hiše ni šel noben siromak praznih rok. Bil je svojčas tudi občinski odbornik bivše občine Drvanje. V njegovo hišo so prihajali samo dobri krščanski časopisi in predvsem »Slov. gospodar«, katerega naročnik je bil mnoga leta. Kako je bil rajni priljubljen, je pokazal njegov pogreb v sredo, 12. februarja. Lepo so mu zapeli na domu in na grobu domači pevci. Prav lepo se je poslovil od dobrega očeta ob odprtem grobu g. dekan. Počivaj v miru in nad zvezdami na svidenje!

Smrt fanta pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Žalostno so zapeli naši zvonovi v torek, 18. t. m., ko smo spremljali k večnemu počitku fanta v najlepših

letih Lovrenca Košar, po domače Nemešjakovega Lovrenca iz Biserjan. Postal je žrtev zavrtnate bolezni jetike v starosti 34 let. V dveh letih je shiralo prej tako zdravo in krepko telo. Na zadnji poti so ga spremljali gasilci z godbo in mnogo prijateljev od blizu in daleč. Umrl je mirno in vdano, spreviden s tolažili sv. vere. Njegovi materi, bratu in sestram izrekamo iskreno sožalje. Tebi, dragi tovariš, pa naj bo lahka zemlja!

Zavedna Slovenka je umrla v Lešanah pri Apačah. V starosti 70 let je umrla tukajšnja posestnica Ana Tropenauer. Njena naročila, ki jih je dala svoji družini glede lastnega pogreba, pričajo, kako je ljubila svoj materni jezik in kako je bila ponosna na svojo slovensko narodnost. Lepo število ljudi se je udeležilo njene pogreba, godba pod vodstvom g. Volfa ji je na njeni zadnji poti igrala ganjive žalostinke. Rajnici svetila večna luč, žalujočim pa naše sožalje.

Profesorjev oče umrl. Prejšnji teden, dne 13. t. m., je na Tišini v Prekmurju umrl oče madžarskega profesorja Pucko Matija. Na zadnji poti ga je spremlilo mnogo njegovih in g. profesorjev prijateljev. Naj počiva v miru!

Spomin na dve ženi trpink v Šmartnem ob Paki. Zadnje čase nam žena smrt nekam prizanaša. V razdobju 2 mesecev smo imeli samo 3 mrlice. Naša dolžnost je, da se na tem mestu spomnimo smrti dveh umrlih mater-trpink. Prva je umrla Lenošek Antonija, mati 14 otrok, od katerih še živi 13 otrok. Druga, Praprotnik Helena, pa je umrla dne 2. t. m. Bili sta ženi in materi-trpink. Pot njunih življenj je bila posuta s trnjem in osatom. Pogreba obeh se je udeležilo mnogo ljudi, kar je pač do-

Konec junija sta se Julka in Judež po dolgem spet sčala. Tokrat pa ni šel on zanj, temveč ona za njim. Ko je bila na očetovi planini, je ... dela, da dela Judež dvajset minut od tod v lesu. Zavila je tja in ga je grede srečala. Njemu je udarila kri v glavo, ko jo je tako nenadoma zagledal pred seboj.

»Dober dan!« je pozdravila. »Si zmeraj koj v lesu?«

»Da. Dosti dela imam; do košnje moram opraviti,« je odgovoril.

Nekaj časa sta molčala, potem je začela spet ona: »Čuj, povej, zakaj ne vzameš denarja, ki ti ga je občina dolžna?«

»Ker ga nočem,« je odvrnil; »kar sem storil, tega mi z denarjem ne morejo poplačati.«

»Torej ti je premalo, kar ti dajejo?«

»Ne; več ko dovolj! Pa nočem biti sam pred seboj kakor Judež.«

Zmajala je z glavo.

»Zakaj pa si prav za prav prevzel to nevarno službo?«

»Ker je drug nihče ni. Hotel sem pokazati, da niso vsi moški strahopetci.«

»Ali se nisi bal črnih koz? Saj bi se jih bil lahko nalezal.«

»Aa! Kopriva ne pozebe.«

»Taka beseda je pregrešna, kadar gre za življenje in smrt.«